

Párhuzamos és Grid rendszerek (14. ea) Összefoglalás

Szeberényi Imre
BME IIT

<szebi@iit.bme.hu>

Összefoglalás

- Párhuzamos architektúrák
- Párhuzamos programok modellezése
- Párh. prog. fejlesztési módszerek
 - kevés algoritmus
- Fejlesztési környezetek, nyelvek
 - PVM, MPI
 - OpenMp
 - Clearspeed
 - CUDA

Jellemző supersz.gép típusok

- Vektorprocesszoros rendszerek
 - Gyors műveletvégzés vektor jellegű adatokon
- Masszívan párhuzamos rendszerek (MPP)
 - Üzenetküldéses elosztott memóriás (MDM)
 - Szimmetrikus multiprocesszoros (SMP)
 - Elosztott közös memória (DSM)
- Elosztott számítási rendszerek
 - Homogén rendszerek
 - Heterogén rendszerek
- Metaszámítógépek és Grid rendszerek

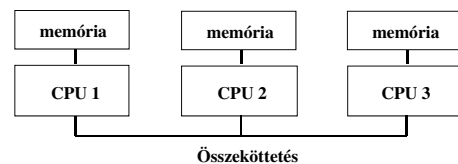
Párhuzamos gépek osztályai

- Szimmetrikus multiprocesszoros (SMP)
 - sok azonos processzor közös memóriával
 - egy operációs rendszerrel
 - NUMA, ccNUMA
- Masszívan párhuzamos (MPP)
 - sok processzor gyors belső hálózattal
 - elosztott memória
 - sok példányban fut az operációs rendszer
- Klaszter
 - sok gép gyors hálózattal összekötve
 - elosztott memória
 - sok példányban esetleg heterogén operációs rendszer

Flynn-féle architektúra modell

		DATA	
	Single		Multiple
Single	Single Instruction Single Data SISD (serial machines)		Single Instruction Multiple Data SIMD (vector processors)
Multiple	Multiple Instruction Single Data MISD (pipelines)		Multiple Instruction Multiple Data MIMD (multiprocessors)
		INSTRUCTIONS	

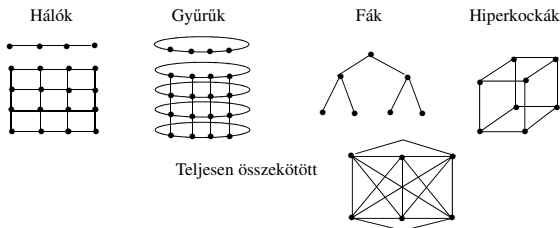
Idealizált párhuzamos számítógép

- Több processzor egyazon problémán dolgozik.
- Minden processzornak saját memóriája és címtartománya van.
- Üzenetekkel koordinálnak és adatokat is tudnak átadni.
- A lokális memória elérése gyorsabb.
- Az átviteli sebesség független a csatorna forgalmától.

Architektúrák jellemzői

- Processzorok eloszlása
- Homogén vagy heterogén
- A kapcsolat késleltetése és sávszélessége
- Topológia

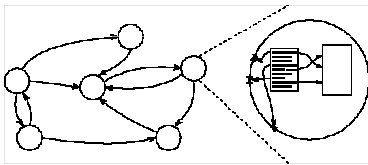
Programozási modell

- Közös memóriás
- Elosztott közös memóriás
- Üzenet küldéses

Valójában egyik modell sem kötődik szorosan a tényleges architektúrához

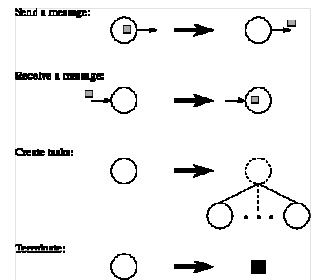
Taszk/csatorna modell /1

- minden taszk szekvenciális programot futtat
- minden taszknak van saját memóriája
- taszkok csatornákkal kapcsolódnak
- a csatornák üzenetsorokat valósítanak meg

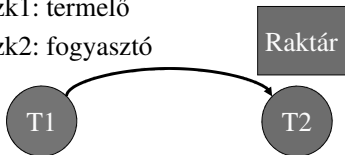
Taszk/csatorna modell /2

- taszkok konkurens
- van lokális memóriájuk
- küldés aszinkron
- fogadás szinkron
- csatornához in/out portokkal csatlakoznak
- taszkok tetszőlegesen rendelhetők össze a processzorokkal

Taszk/csatorna modell /3

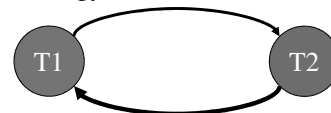
- Példa: termelő-fogyasztó probléma
 - taszk1: termelő
 - taszk2: fogyasztó

- ha a fogyasztó lassabb, akkor a felhalmozódik a termelt termék
- ha a termelő a lassabb, akkor vár a fogy.

Taszk/csatorna modell /4

- Példa: termelő-fogyasztó probléma
 - taszk1: termelő
 - taszk2: fogyasztó

- második csatornán a fogyasztó jelzi, ha kér újabb terméket
- a termelő ennek hatására termel

Taszk/csat. modell jellemzői

- A modell közvetlenül hozzárendelhető az idealizált számítógéphez.
- A taszk egy soros kódot reprezentál.
- A csatorna processzorok közötti kommunikációt valósít meg.
- A taszk működése független a taszk-processzor összerendelésétől, taszkok számától.
- Moduláris felépítést tesz lehetővé.

Taszk/csatorna vs. üzenet

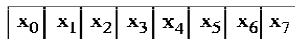
- Az üzenet egy adott taszknak szól, ezért kevésbé absztrakt, mint a csatorna.
- Az általános üzenetküldéses modell szerint nem lehet dinamikusan új taszkot létrehozni. (Több megvalósításban lehet.)
- Egy processzor csak egy taszkot futtathat. (Több megvalósításban ez sem korlát.)

Párh. algoritmus példák /1

- Véges differenciák:
 - egy vektor minden elemére T-szer végre kell hajtani a következő műveletet:

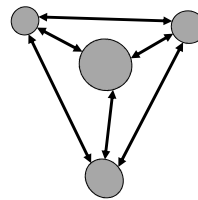
$$0 < i < N-1, 0 \leq t < T: x_i^{(t+1)} = \frac{x_{i-1}^{(t)} + 2x_i^{(t)} + x_{i+1}^{(t)}}{4}$$

- Minden elemet egy-egy taszk számol, aki kommunikál a szomszédjaival:

Párh. algoritmus példák /2

- Páronkénti iteráció (pl. atomok kölcsönös egymásra hatása)

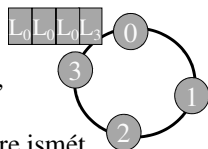
$$f_i = \sum_{j=0}^{N-1} F(X_i, X_j)$$

- $N*(N-1)$ üzenet kell, esetleg $N*(N-1)/2$, ha kihasználjuk a szimmetriát.

Párh. algoritmus példák /3

- Körkörös kapcsolat (csatorna) a fenti problémára hatékonyabb üzenetstruktúrát eredményez:

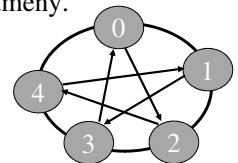
- Egy N elemű vektorba minden taszk betesz a saját adatát (koord., tömeg) és elküldi a szomszédnak.
- A bejövő üzenetbe megfelelő helyre ismét elhelyezi a saját adatát és továbbküldi azt.
- N-1 lépés után mindenki ismeri az a többiek koordinátáit és tömegét.
- F értéke minden lépésben az új partnerek adata alapján akumulálható.

Párh. algoritmus példák /4

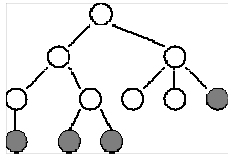
- N újabb csatornával az algoritmus a szimmetria miatt tovább egyszerűsíthető:

- hozzunk létre minden i. taszk és $i+N/2$ -dik taszk között egy újabb csatornát.
- az adott atomra ható erőket folyamatosan számoljuk, és küldjük is körbe.
- N/2 iterációval előáll az eredmény.

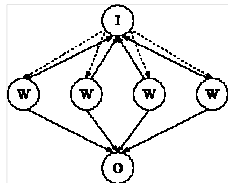

Párh. algoritmus példák /5

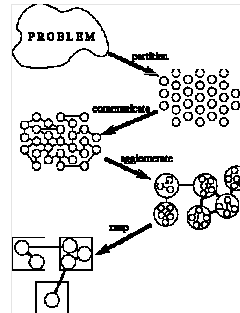
- Párhuzamos keresés:
 - fában történő keresés egyszerűen párhuzamosítható

- Paraméter elemzés:
 - master-worker algoritmus

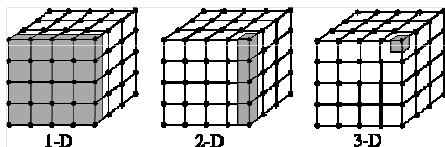
PCAM módszertan

1. Particionálás: Részfeladatokra osztás. NEM veszi figyelembe a fizikai gép adottságait.
2. Kommunikáció megtervezése: Részfeladatok közötti adatszere és szinkronizációs séma kialakítása.
3. Agglomeráció: Részfeladatok nagyobb egységekbe gyűjtése a hatékonyságnövelés érdekében.
4. Leképezés: A részfeladatok processzorhoz (feldolgozó elemhez) rendelése.

Domén dekompozíció

- Adat vagy paramétertér felosztása. Az adat lehet input, output, vagy közbülső adat.
 - Példa: Egy 3D rácson minden rácspontban ki kell számolni egy értéket. 1, 2, vagy 3 dimenziós partíció:

Funkcionális dekompozíció

- Az algoritmus felosztása olyan részekre, melyek párhuzamosíthatók.
- Alapvetően a feladat funkcióiból adódik.
- Az adatokra is figyelni kell.
- Tipikus példa, amikor az adatok particionálása nem járható: keresés fában.
 - funkcionálisan viszont bontható

Kommunikáció

- Kis környezetű (local) és globális
 - a taszkok csak kis környezetükben (szomszéd), vagy sok másik taszkkal is kommunikálnak.
- Strukturált és nem strukturált
 - rács, gyűrű, ... vagy más
- Statikus és dinamikus
 - végrehajtás közben változik
- Szinkron vagy aszinkron
 - koordináció hiánya

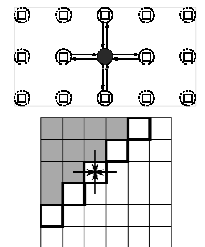
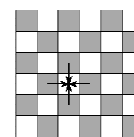
Kommunikációs példák /1

Lokális kommunikáció (véges elem):

$$\bar{x}_{i,j}^{(t+1)} = \frac{4\bar{x}_{i,j}^{(t)} + \bar{x}_{i-1,j}^{(t)} + \bar{x}_{i+1,j}^{(t)} + \bar{x}_{i,j-1}^{(t)} + \bar{x}_{i,j+1}^{(t)}}{8}$$

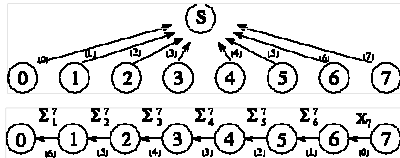
$$\bar{x}_{i,j}^{(t+1)} = \frac{4\bar{x}_{i,j}^{(t)} + \bar{x}_{i-1,j}^{(t+1)} + \bar{x}_{i+1,j}^{(t)} + \bar{x}_{i,j-1}^{(t+1)} + \bar{x}_{i,j+1}^{(t)}}{8}$$

Red-Black ordering:

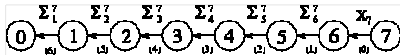

Kommunikációs példák /2

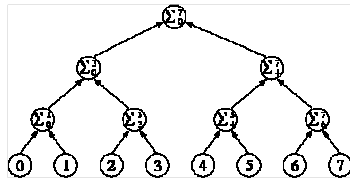
Globális kommunikáció (szumma):

Csővezeték:

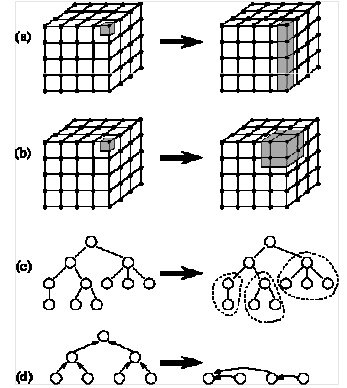

Oszd meg és uralkodj:

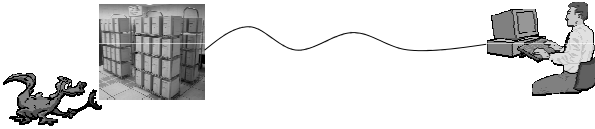
Agglomeráció

- A tényleges párhuzamos gép kommunikációs adottságait is figyelembe véve a részfeladatokat nagyobb egységekbe gyűjtjük.

Cluster koncepció

- Gyors hálózattal összekapcsolt gépek
- Gyakran közös fájlrendszer
- CPU vagy tárolási kapacitás növelése
- Paraméter study, vagy párhuzamos alkalmazások

Ütemezők

- Condor (University of Wisconsin)
- DQS (Florida State University)
- LoadLeveler (IBM)
- Maui, Moab (Cluster Resources)
- LSF (Platform)
- PBS, OpenPBS (Alatair)
- Sun Grid Engne (SUN)
- Torque (Cluster Resources)

Elosztott fájlrendszerek

- Nagyméretű klaszterekhez
- Földrajzilag is elosztott rendszerekhez
 - NFS
 - AFS, CODA
 - Lustre, SFS
 - GFS
 - GlusterFS
 - OCFS
 - Gfarm file system
 - Google file system
 - GPFS
 - BigTable
 - Parallel Virtual File System
 - QFS

Több mint 70! fs

AFS (Andrew File System)

- Elosztott fájlrendszer, ami fájlok megosztására alkalmas lokális és távolsági hálózaton.
- Transzparens fájlhozzáférést biztosít.
- Az NFS-hez hasonló, annak alternatívájaként jött létre.
- Ma az OpenAFS számos UNIX, LINUX, WinX platformon elérhető.

AFS alapfogalmai

- Cellák
- Kötetek
- Tokenek
- Cache menedzser
- Fájl védelem
- Fájl névtér

Lustre architektúra

- Három fő funkcionális egysége van:
- Metadata szerver (MDS), ami a fájl neveket, katalógusokat, védelmi kódokat és egyéb metaadatot tárol.
- Object storage szerverek (OSS), melyek az adatokat tárolják.
- Kliens ami az adatokat felhasználja, létrehozza.

Lustre architektúra /2

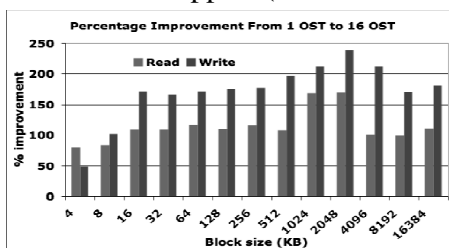
- Az adatok logikai kötetmenedzsmenttel ellátott RAID tárolókban tárolódnak, amit az OSS és az MDS dedikált módon használ.
- Jelenleg egy módosított ext4 fájlrendszer a logikai tároló. ZFS support (béta)
- Amikor egy kliens fájlt akar elérni, először az MDS-ben meg kell keresnie.

Lustre architektúra /2

- A fájl egyes darabjai több OSS-en tárolódhatnak, ami a kliens és az OSS között szűk keresztmetszet kialakulását gátolja.
- A kliensek nem módosítják közvetlenül az OSS-ben tárolt adatokat, hanem ezt az OSS-re bízzák, szemben a GFS megoldásával.
- Ez a módszer növeli a megbízhatóságot és a hibátűrést.

Skálázhatóság teljesítmény

- TOP 500-as lista tetején (Titan is)
- Skálázhatóság, nagy rendelkezésre állás
- Üzleti szupport (Oracle-n kívül mindenki)

S. Saini, J. Rappleye, J. Chang, D. Barker, P. Mehrotra, R. Biswas: I/O Performance Characterization of Lustre and NASA Applications on Pleiades

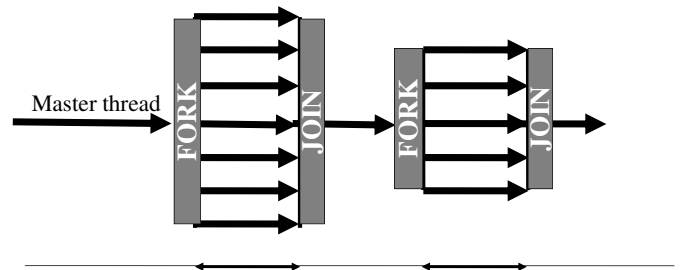
OpenMP motiváció

- Szálakkal történő párhuzamosítás macerás:
- OS függő API-k:
 - Windows: CreateThread
 - UNIX: pthread_create
- Még egy vektor elemeinek összeadásához is sok ismeret kell:
 - Kölcsonös kizárás (mutex)
 - Külön soros és párhuzamos kód keletkezik
 - Nehéz a skálázhatóság megoldása

OpenMP

- Nyelvi kiterjesztés
 - A programozó a funkcionalitásra koncentrálhat.
 - A párhuzamosítás csak lehetőség.
 - Shared memóriás párhuzamosítás
 - Ipari szabvány
 - 1997: 1.0
 - 2011: 3.1
 - 2013: 4.0 – jelenleg draft
- <http://openmp.org/mp-documents/OpenMP3.1-CCard.pdf>

Végrehajtási modell

Shared memoria modell

- A szálak változókon keresztül kommunikálnak.
- A megosztás nyelvi szinten definiált
- Versenyhelyzet kialakulhat
 - Szinkronizációs eszközök
 - Megosztás minimalizálása

Szintaxis

- `#pragma omp construct [clause [clause] ...]`
- Egy blokkra vonatkozik (egy belépés, egy kilépés)
- OpenMP konstrukciók:
 - Parallel régiók megadása
 - Munka elosztás (work sharing)
 - Adatelérés szabályozása
 - Szinkronizáció
 - Runtime függvények

Általános célú GPU

- A programozható vertex és fragment shaderek beépítésével általános célú eszközzé vált.
- Vektorprocesszor (SIMD), de pipeline egységek is vannak benne (MISD).
- Jellemzően SIMD
- Programozás: CUDA, OpenCL, Cg, ...

Egy példa

NVIDIA Quadro FX5800 grafikus kártya

- PCIe x16
- 240 CUDA mag
- 4 GB DDR3
- 78 GFlops double
- 933 Gflops single
- 189 W
- 300Millió háromszög / sec
- NVIDIA CUDA

PRAM modell

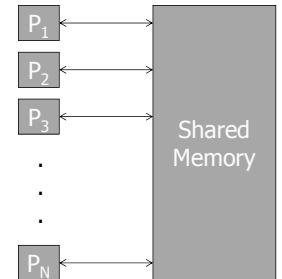
- Parallel Random Access Machine (PRAM)
- Elméleti modell a az algoritmusok vizsgálatához

Célja:

- Algoritmusok osztályozása, komplexitásának vizsgálata.
- Párhuzamosíthatóság elvi határainak felfedése.
- Új algoritmusok kifejlesztése.

PRAM modell /2

- Végtelen memória és processorszám
- Nincs direkt kommunikáció a processzorok között:
 - csak a memóriában kommunikálhatnak
 - aszinkron működésűek
- A processzorok tetszőlegesen hozzáférnek a memóriához.
- Hozzáférés 1 ciklus
- Tipikusan minden processzor ugyanazt az algoritmust hajtja végre. (read, compute, write)

Memória hozzáférés

A modell több hozzáférési módot támogat:

- Exclusive Read (ER)
- Concurrent Read (CR)
- Exclusive Write (EW)
- Concurrent Write (CW)

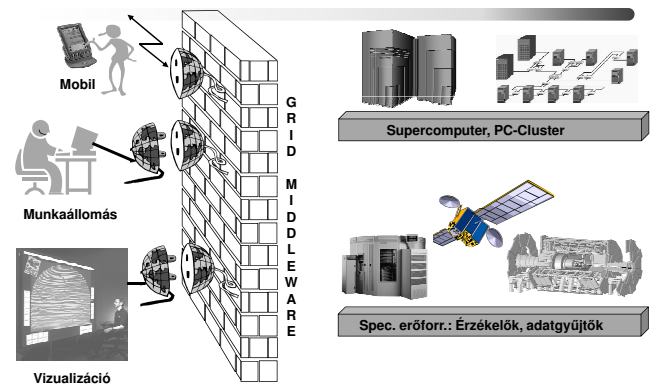
Klasszikus PRAM modellek

- CREW (concurrent read, exclusive write)
 - leginkább használt
- CRCW (concurrent read, concurrent write)
 - legjobb teljesítményű
- EREW (exclusive read, exclusive write)
 - leginkább megszorító
 - legrealisztikusabb
- CROW (concurrent read, owner write)_r write
- Common CRCW, Priority CRCW, ...

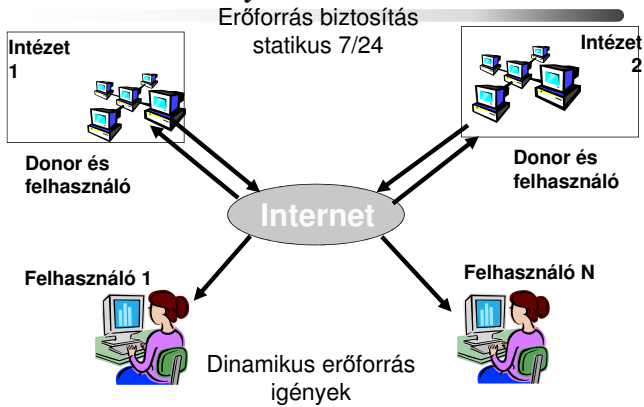
Grid koncepció

- Számítógépek erőforrásainak egy adott cél érdekében összefogott halmaza, melyet a felhasználó egységesen, egy eszkézként kezelve tud elérni a Grid bármely pontjáról.
- A Grid szóhasználat szándékosan utal az elektromos hálózatra (power grid).
- A kezdeti intézményi gridek regionális, nemzeti, ill. világméretű gridekké nőnek, melyek erőforrásait dinamikusan és gazdaságosan lehet elosztani.
- Adat, számítási és információs gridek.

Grid hasonlat

Utility Grid modell

A Utility Griddek jellemzői

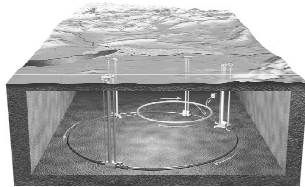
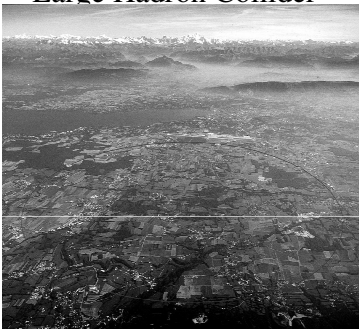
- A donorok profi erőforrás biztosítók (7/24 óras üzemmód) → *Egyszerűsítés*
- Hasonló erőforrások → *Egyszerűsítés*
- Mindenki használhatja az erőforrásokat saját problémáinak megoldására
- Aszimmetrikus kapcsolat a donorok és felhasználók között

$$U \gg D$$

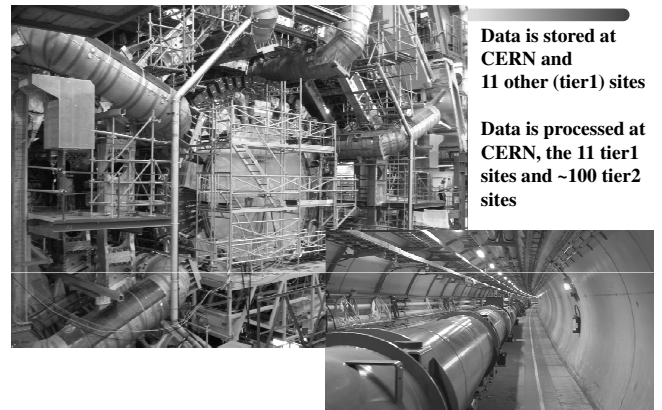
LHC

Large Hadron Collider

Produces ~15 PByte/year

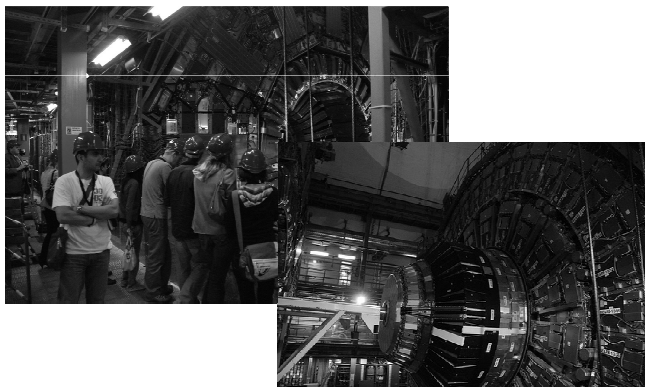
LHC

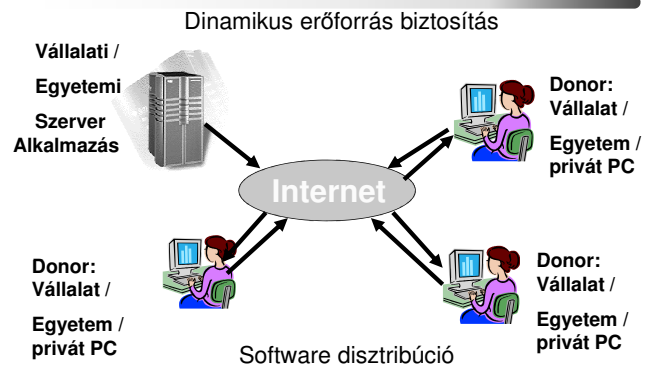
Data is stored at CERN and 11 other (tier1) sites

Data is processed at CERN, the 11 tier1 sites and ~100 tier2 sites

Egyik kísérlet (CMS) detektora

Desktop Grid modell

Újabb buzzword?

- Metacomputing
- Utility computing
- Grid computing
- IaaS – Infrastructure as a Service
- PaaS – Platform as a Service
- SaaS – Software as a Service
- ???

Cloud computing def.

- Még bizonytalan a def., többen mást gondolnak róla. NIST definíció:
- A hálózati felhőből on-line igénybe venni
 - számítási, tárolási kapacitást
 - alkalmazást
 - egyéb erőforrást
- Lényegében Web 2.0 kiterjesztve?

Jellemző tulajdonságok (NIST)

1. Igény szerinti önkiszolgálás
 - konfigurációs lehetőségek
2. Széles hálózati elérés
 - vékony/vastag kliens
3. Erőforrások egyesítése és megosztása
 - több felhasználót (bérlőt) is kiszolgál
4. Rugalmas, gyors konfigurálhatóság
5. Szolgáltatások mérése/számlázása

Cloud rendszerezés

- Szolgáltatási rétegek szerint
 - IaaS
 - PaaS
 - SaaS
 - ??
- Telepítési modell szerint
 - Privát
 - Publikus
 - Hibrid
 - Közösségi
 - Kormányzati

IaaS

Infrastructure as a Service (computer infrastr.)

- Amazon Web Services
- Rackspace
- Cloud.com
- Openstack
- Terremark
- vCloud

PaaS

Platform as a Service (solution stack)

- App Engine (Google)
- Azure (MS)
- Engine Yard
- Force.com
- Heroku
- S3 (Amazon)
- SQS (Amazon)

SaaS

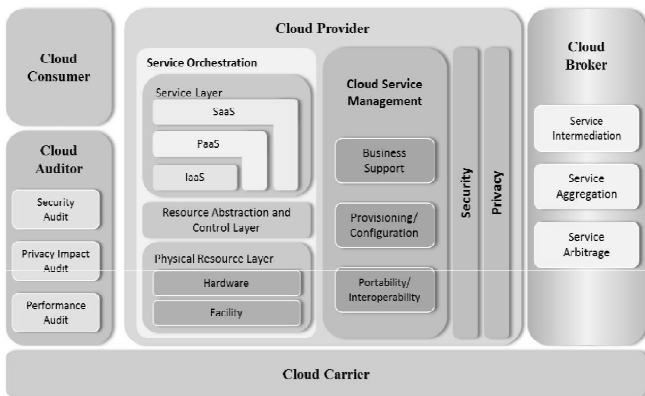
Software as a Service

- Szoftver alkalmazás igénybevétele web felületen on-line módon
 - Clarizen
 - teljes projektmenedzsment
 - Google Docs
 - SlideRocket
 - Blists
 - database app

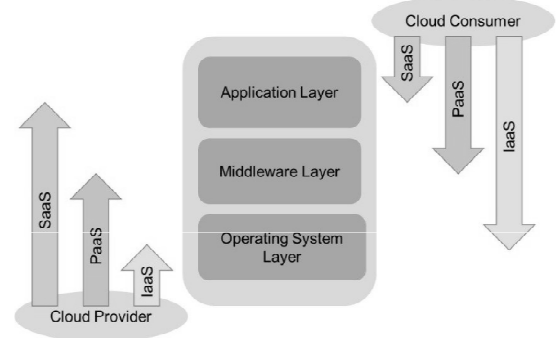
SaaS/2

- Microsoft Hosting, Microsoft Resource Directory
- Oracle on Demand
- IBM Cloud Computing Speciality
- HP Cloud Assure on SaaS
- SAP Cloud

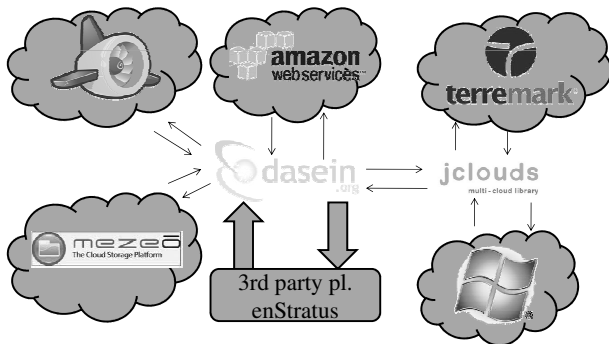
Konceptcionális modell (NIST)

Rétegek közötti kapcsolat (NIST)

A Dasein Cloud API

A Dasein Cloud API

- Java nyelvű, open source (Apache v2.0), aktívan fejlesztett programkönyvtár.
- Számos IaaS szolgáltatót (AWS, Terremark, Rejila), privát felhőt (vCloud, vSphere, CloudStack), storage rendszert (Rackspace, Mezeo, a Google App Engine vagy az MS Azure BlobStore szolgáltatása) kezel.
- Implementációja épít a platform-specifikus megoldásokra (vSphere VIM), és a jclouds open source API-ra.

A Dasein API szolgáltatásai

- Hozzáférés-vezérlés
- Számlázás
- Statikus IP hozzárendelés
- Storage és Content Distribution, Network kezelés
- Adatközpontok kezelése geográfiai elhelyezkedésük szerint
- VM, machine image és virtuális meghajtó kezelés
- Tűzfalak kezelése
- Load balancer és auto-scaling
- Push notification eseménykezelés